

De verplichte zorgverzekering, met dank aan de Duitsers

Bron: 75 jaar Vrijheid

Per 1 november 1941 is elke Nederlander onder een bepaalde loongrens verplicht verzekerd bij een ziekenfonds. Er lagen voor de oorlog al plannen voor, maar die hebben het nooit gehaald. De Duitsers drukken de verplichting er door. En daar hebben we nu nog steeds profijt van.

Vanaf het moment dat de Duitsers Nederland bezetten, voeren ze steeds meer wetten en maatregelen in om ons land gelijk te schakelen met het Duitse rijk. De meeste wetten worden na de tweede wereldoorlog meteen weer afgeschaft, maar enkele blijven tot op de dag van vandaag van kracht.

Zo hanteren we nog altijd de *Midden-Europese tijd*, ontvangen ouders *kinderbijslag*, halen de meeste Nederlandse kinderen hun *zwemdiploma's* en zijn we allemaal *verplicht verzekerd voor ziektekosten*.

Op 24 oktober 1941 wordt het Ziekenfondsenbesluit aangekondigd in de Provinciale Geldersche en Nijmeegsche courant

De Duitse bezetter voert het ziekenfondsenbesluit per 1 november 1941 in: alle mensen in loondienst die minder dan 3-duizend gulden bruto per jaar verdienen, moeten zich verplicht aansluiten bij een door de overheid goedgekeurd ziekenfonds. Tegen een vastgestelde premie die voor de helft voor rekening van de werkgever komt, zijn ze daarmee verzekerd voor zorg van artsen en tandartsen, geneesmiddelen en ziekenhuis- en sanatoriumverpleging.

Door dit besluit stijgt het aantal Nederlandse verzekerden van 45 naar 63 procent. Werknemers met een inkomen boven de loongrens, ambtenaren, bejaarden, niet-werknemers en kleine zelfstandigen kunnen een vrijwillige ziekenfondsverzekering of een particuliere ziektekostenverzekering afsluiten.

Duitse uitvinding

De verplichte ziekenfondsverzekering is geïnspireerd op zijn Duitse voorganger. Al in 1883 werd in Duitsland de *Krankenversicherungsgesetz* ingevoerd. Een wet die in Europa veel bewondering oogstte, ook in ons land. Opeenvolgende Nederlandse regeringen

hebben in de jaren '20 en '30 geprobeerd een vergelijkbare regeling te treffen, maar dat heeft niks opgeleverd.

De Duitse bezetter voert de wet in 1941 versneld door. Het Ziekenfondsbesluit past uitstekend binnen het Duitse charmeoffensief tijdens het eerste jaar van de bezetting. Het is namelijk een grote verbetering voor de Nederlandse gezondheidszorg. Daarom blijft de wet ook na 1945 van kracht en hoewel de regeling in de loop der jaren een aantal keer is bijgesteld en aangepast, hebben alle Nederlanders tot op de dag van vandaag een verplichte basisverzekering voor ziektekosten.